

Instytut Pamięci Narodowej - Kielce

<https://kielce.ipn.gov.pl/kielce/aktualnosci/185850,Pacyfikacja-wsi-Struzki-Upamietnienie-ofiar-w-80-rocznice-zbrodni-niemieckiej-4-.html>
30.04.2024, 00:12

Pacyfikacja wsi Strużki. Upamiętnienie ofiar w 80. rocznicę zbrodni niemieckiej - 4 czerwca 2023 r.

Uroczystość upamiętniająca ofiary pacyfikacji wsi Strużki dokonanej 80 lat temu przez Niemców odbyła się w niedzielę 4 czerwca 2023 roku. Delegaturę Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach reprezentowali dr Robert Piwko i Paweł Żołądek z Referatu Badań Historycznych.

Uroczystość rozpoczęła msza święta przy kapliczce Najświętszej Maryi Panny w miejscowości Strużki w gminie Osiek. Po przemówieniach i występie artystycznym zebrani przenieśli się przed pomnik pomordowanych podczas pacyfikacji Strużek, gdzie złożone zostały wiązanki kwiatów. W trakcie uroczystości krótki wykład na temat tragicznych wydarzeń przeprowadził historyk z działu naukowego Delegatury IPN w Kielcach Paweł Żołądek.

Uroczystość przygotowało Miasto i Gmina Osiek oraz Sołectwo Strużki.

Pacyfikacja Strużek rozpoczęła się wczesnym rankiem, w czwartek 3 czerwca 1943 r. Do wsi z kierunku Osieka przybyły wówczas oddziały niemieckich żandarmów i kolumna samochodów wojskowych. Ich celem było mordowanie mieszkańców i zniszczenie miejscowości. W ten sposób tutejsza ludność miała zostać „ukarana” za udzielanie pomocy żołnierzom podziemia niepodległościowego. Dzień wcześniej w okolicach Strużek doszło do zasadki przygotowane przez oddział „Jędrusiów”. Podczas wymiany ognia z rąk Polaków zginął komendant Stutzpunktu w Rytwianach oraz jeden z żandarmów.

Akcja represyjna powadzona była z dwóch kierunków od Osieka i Rytwian. Brutalnym mordom towarzyszył rabunek mienia oraz podpalanie domostw i budynków gospodarczych. Pojmany na polach i drogach prowadzących do wsi Niemcy zabijali na miejscu bądź doprowadzali przed budynek urzędu gminy. Tam dokonywano pojedynczych i zbiorowych egzekucji.

Niemieccy żandarmi dopuścili się w Strużkach aktu bezprzykładnej zbrodni, której ofiarami były kobiety, dzieci i starcy. W dniu przypadającego wówczas święta Wniebowstąpienia Pańskiego w tej niewielkiej świętokrzyskiej wsi zamordowano 74 osoby – wśród nich 17 mężczyzn, 33 kobiety i 24 dzieci w wieku do 15 lat.

Zupełnie bezbronnymi ofiarami niemieckich żandarmów było troje dzieci poniżej jednego roku życia – niemająca jeszcze imienia dziewczynka z rodziny Drózdów (żyła zaledwie 6 dni), Mieczysław Woś (zamordowany w wieku około pięciu miesięcy) oraz Helena Bobek (zamordowana w wieku około sześciu miesięcy).

Opracował: Paweł Żołądek